

Aan

De gemeenteraad van Diemen

Onderwerp

Beantwoording schriftelijke vragen OP Diemen over EU-milieurapport 2019 in relatie tot biomassacentrale

Datum

24 april 2019

Geachte leden van de gemeenteraad van Diemen,

Op 15 april stelden Peter Prins en Evert den Heijer (OuderenPartij Diemen) ons schriftelijke vragen over het EU milieurapport 2019 in relatie tot de biomassacentrale.

Inleidend wordt gesteld:

“Het document van de Europese Commissie ‘Evaluatie van de uitvoering van het milieubeleid 2019 Landverslag Nederland’ van 4 april 2019 gaat o.a. in op de luchtkwaliteit in Nederland. Op het gebied van luchtkwaliteit is er enige vooruitgang geboekt, maar nog steeds reden tot grote zorg: in 2015 waren er 1900 vroegtijdige sterfgevallen te wijten aan stikstofdioxide, 9800 aan fijnstofconcentraties en nog eens 290 aan ozonconcentraties. De Nederlandse regering heeft besloten om te streven naar het behalen van de doelen voor luchtvervuiling van de WHO, die strenger zijn dan die van de EU. Maar de WHO-waarden zouden nog te hoog zijn, en verder verlaagd moeten worden. De Gezondheidsraad heeft ook aanbevolen om bepaalde emissies te verlagen, waaronder de uitstoot door houtstook en andere lokale bronnen. De Gezondheidsraad geeft aan dat er meer internationale afspraken nodig zijn, vooral gericht op de emissies van de industrie en elektriciteitscentrales. In de prioritaire acties voor 2019 wordt gesteld dat de reductie van stikstof-emissies versneld moet worden. De hoeksteen van het beleid is de richtlijn industriële emissies. Volgens het genoemde document geeft deze richtlijn burgers sterke rechten op toegang tot relevante informatie en op deelname aan de vergunningenprocedure. Vervolgens wordt ook gerefereerd aan de Beste Beschikbare Technieken.

Tijdens de informatiebijeenkomst op 29 maart op IJburg werd gesteld dat de te bouwen biomassacentrale in Diemen onder minder zware voorwaarden zou gaan draaien dan de in 2006 vergunde centrale in Alkmaar. Het lijkt erop alsof de centrale in Diemen (bewijsbaar?) met minder Best Beschikbare Technieken zou gaan worden gebouwd en geëxploiteerd, en méér stikstof en andere stoffen zou gaan uitstoten dan de centrale van Alkmaar.

Tenslotte lijkt de publieke opinie te kantelen wat betreft het kappen van bos en het gebruik van houtafval als grondstof voor biomassacentrales, nu ook blijkt dat er grote behoefte bestaat aan bomen, bos en herbebossing, niet alleen in Nederland, maar ook wereldwijd, om de CO<sub>2</sub>-uitstoot te beperken. De kritiek op de Nederlandse bosbeheerders die bospercelen kappen om subsidie-technische redenen wordt inmiddels ook breed gedeeld. Zie hiervoor

ook het bericht van Duurzaam Dorp Diemen over het standpunt van internationale natuurorganisaties tegen biomassa.

Een en ander is voor onze fractie aanleiding om uw college de volgende vragen te stellen:"

Voorafgaand aan de beantwoording van de vragen wil ons college nog specifiek ingaan op hetgeen in de inleiding gesteld wordt ten aanzien van minder zware eisen aan en minder Best Beschikbare Technieken voor de centrale in Diemen ten opzichte van de centrale in Alkmaar:

Best Beschikbare Technieken (BBT) is geen algemene kwalificatie maar een juridisch ingekaderde<sup>1</sup> beoordelingssystematiek. BBT is ondermeer van toepassing bij de verlening van een Omgevingsvergunning milieu. Voor Activiteiten milieu die onder de Europese Richtlijn industriële emissies (Rie) vallen, waaronder de door Nuon aangevraagde biomassaketel, zijn er op Europees niveau BBT-Referentiedocumenten opgesteld (de BREF's). In de BREF voor grote stookinstallaties staan de emissie-eisen en milieuprestaties (de zogenoemde BBT-conclusies) waaraan een grote biomassaketel wordt getoetst. In de BREF staan ook technieken vermeld waarmee aan BBT-conclusies kan worden voldaan. Rookgassen van relatief schoon hout in de vorm van pellets mogen 'droog' worden gereinigd. Met de aanvraag voldoet Nuon dus aan de geldende BBT conclusies.

De centrale in Alkmaar is van een andere aard dan de centrale in Diemen. De centrale in Alkmaar is ontworpen voor het stoken van afvalhout. Verbranding van met houtverduurzamingsmiddelen, verf- en lijmresten verontreinigd afvalhout levert ten opzichte van onbehandeld hout veel sterker (met ondermeer giftige zware metalen) verontreinigde rookgassen op. Om met een dergelijke installatie aan de daarvoor geldende BBT-conclusies te kunnen voldoen, is het in Alkmaar noodzakelijk om een veel duurdere natte rookgasreiniging toe te passen. Met deze natte reiniging wordt ook de emissie van fijnstof en NOx sterker teruggebracht dan met droge reiniging.

Hieronder volgen de vragen en onze beantwoording

#### **Vraag 1: Heeft u kennisgenomen van dit document?**

**Antwoord:**

Ja.

---

<sup>1</sup> Best Beschikbare Technieken conform Artikel 1.1, eerste lid, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht: *‘voor het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu meest doeltreffende technieken om de emissies en andere nadelige gevolgen voor het milieu, die een inrichting kan veroorzaken, te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken, die – kosten en baten in aanmerking genomen – economisch en technisch haalbaar in de bedrijfstak waartoe de inrichting behoort, kunnen worden toegepast, en die voor degene die de inrichting drijft, redelijkerwijs in Nederland of daarbuiten te verkrijgen zijn; daarbij wordt onder technieken mede begrepen het ontwerp van de inrichting, de wijze waarop zij wordt gebouwd en onderhouden, alsmede de wijze van bedrijfsvoering en de wijze waarop de inrichting buiten gebruik wordt gesteld.’*

**Vraag 2: Geeft dit document u aanleiding tot nieuwe inzichten die de gemeente kunnen ondersteunen in de strijd tegen de biomassacentrale in Diemen? Zo ja, welke?**

**Antwoord:**

De gemeente heeft zich door Six advocaten laten adviseren over de mogelijkheden om de ontwikkeling van een biomassaketel door Nuon te voorkomen. Die adviezen zijn uitgebreid onderwerp van debat geweest in de raad en bij eenieder openbaar bekend. Hieruit blijkt dat de mogelijkheden voor de gemeente beperkt zijn. De provincie is het bevoegde gezag voor de aanvraag Omgevingsvergunning milieu, bouwen en afwijken RO en de vergunning Wet natuurbescherming. Omdat de aanvraag aanpassing vereist van het bestemmingsplan van de gemeente Diemen is de gemeente gevraagd om een Verklaring Van Geen Bedenkingen (VVGB) af te geven. Weigering van deze Verklaring kan slechts op beperkte gronden. Belangrijk daarbij is of er wettelijke normen worden overschreden. Het door de Ouderenpartij Diemen aangedragen rapport geeft helaas geen nieuwe weigeringsgronden op het vlak van milieunormen. Ten aanzien van stikstofdepositie is de gemeente niet bevoegd. Wel heeft het college reeds een zienswijze ingediend bij de Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord. Het college volgt de beantwoording van de zienswijze en de (eventuele) afgifte van de Wet natuurbescherming vergunning op de voet, omdat weigering hiervan door de RUD directe gevolgen heeft voor de verdere afhandeling van de VVGB door uw raad.

In het rapport staan enkele punten ten aanzien van luchtkwaliteit (de gezondheidseffecten, de emissieplafonds voor de periode vanaf 2020 voor fijnstof en stikstofoxiden die Nederland in Europa is aangegaan en het advies 'gezondheidswinst door schonere lucht' van de Gezondheidsraad) die ook in onze brief aan de minister van EZK worden opgenomen. Mocht de Ouderenpartij meer kansen zien in dit rapport die in deze beantwoording onbenoemd blijven dan verneemt het college dat graag. Dit kan in beslotenheid mocht dat de voorkeur van vragenstellers danwel de raad hebben.

**Vraag 3a: Bent u met ons van mening dat de strijd tegen de biomassacentrale niet alleen met politiek-juridische argumenten gevoerd moet worden, maar ook meer nadruk gelegd zou moeten worden op bewustwording en brede actie?**

**Antwoord:**

Het college is zich ten eerste bewust van de landelijke kantelende discussie omtrent biomassa als brandstof en de mate waarin dit plan in die discussie een rol speelt. Het college is zich daarnaast terdege bewust van de rol die het college en de raad zelf spelen in die discussie.

Tegelijk vindt het college het niet haar primaire rol om de samenleving of de gemeenteraad te adviseren over het al dan niet voeren van 'brede actie'. Zoals u wellicht bekend bevinden zich onder het college leden met een activistisch verleden en inborst. Dat brede actie zoals die bijvoorbeeld wordt gevoerd door de Bomenridders of door Duurzaam Dorp Diemen of door de initiatiefnemers van de petitie een essentiële rol speelt in maatschappelijke processen kan het college uit ervaring én uit overtuiging dan ook alleen maar bevestigen.

**Vraag 3b. Indien uw antwoord bevestigend is, wilt u dat als college ook (meer) faciliteren?**

**Antwoord:**

Zoals bekend is het college geen voorstander van de bouw van een biomassaketel door Nuon. Dit is ook structureel gecommuniceerd. Voor inwoners en belanghebbenden heeft het college een informatie-avond georganiseerd. Tijdens die avond is onder meer uitleg gegeven over de mogelijkheden om zienswijzen in te dienen. Ons college heeft de minister van EZK benaderd om aan te geven dat de ontwikkeling van een biomassaketel voor verwarming vanuit het oogpunt van duurzaamheid, milieu en gezondheid ongewenst is en verzocht het sterk stimulerende Rijkssubsidiebeleid aan te passen. Ook heeft het college intensief contact

gezocht met de provincie Noord-Holland, gemeente Amsterdam, gemeente Almere, gemeente Weesp en Gooise Meren. Dit enerzijds om steun te zoeken bij het collegestandpunt dat de biomassaketel ongewenst is. Anderzijds ook om, mocht het niet mogelijk blijken de VVGB te weigeren, gezamenlijk de negatieve effecten op het vlak van duurzaamheid, milieu en gezondheid zoveel mogelijk te beperken. Voor het opstellen van een gezamenlijk concept-convenant zijn inmiddels procesbegeleiders aangesteld.

Het college heeft echter ook de verantwoordelijkheid om het proces voor de aanvraag van de VVGB op een ordentelijke wijze te begeleiden en daarbij de financiële en juridische risico's in acht te nemen. Dat betekent dat het college geen uitnodiging heeft afgeslagen en geen gesprek uit de weg gaat, met activisten of andere betrokkenen, en duidelijk is over haar standpunt en dat van de raad, zonder op enig moment reguliere en fatsoenlijke procesgang als het gaat om de begeleiding van het proces omtrent de VVGB in de waagschaal te stellen.

Het college hanteert in nauwe afstemming met uw raad de volgende lijnen:

- regionaal overleg
- het convenant
- zienswijze
- partijlijnen
- aanschrijven betrokken Ministerie
- extern advies
- contact met media
- overleg met bewoners en activisten

Dit doen wij met maximale inzet, maar wel binnen de bestuurlijke rol die het college van burgemeester en wethouders is gegeven. Binnen het redelijke wil het college eenieder, dus ook het actiewezen, faciliteren. Naast het te woord staan van media en het beleggen van allerlei overleg heeft het college een reguliere overlegtafel met lokale activisten en zijn kamerfracties benaderd. Onze indruk is daarmee dat wij al het mogelijke doen.

Bij het antwoord aan vraagstellers past een principiële kanttekening en een opmerking over wederzijdse rollen en verantwoordelijkheden:

- Principieel geldt dat het college van mening is dat het incorporeren van het actiewezen door de overheid ongewenst is, omdat het actiewezen ten doel heeft de overheid scherp te houden. Daarom is de grens tussen faciliteren en subsidiëren dan wel anderszins afhankelijk maken van de gemeente of andere overheden een belangrijke om in gezamenlijkheid te bewaken.
- Aangaande rollen en verantwoordelijkheden het volgende: het faciliteren, aanjagen, verbinden en ondersteunen van activisten is veel eerder de rol van politieke partijen, stichtingen, verenigingen, fracties en politici zoals vragenstellers dan die van het college. Mocht het college daarin kunnen ondersteunen, dan zullen verzoeken daartoe vanuit een welwillende en actieve grondhouding worden beoordeeld.

Het college ziet uit naar de initiatieven van vraagstellers en anderen.

Hoogachtend,  
Burgemeester en wethouders van Diemen,

de secretaris,

de burgemeester,

J.D. de Kort

E. Boog